

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Kielcach

ul. Targowa 18, tel.: 41 36-01-600
25-520 Kielce e-mail: kielce@rio.gov.pl

Kielce, dn. 17 kwietnia 2023 r.

WK.54.16.2023

Pan Andrzej Gąsior
Burmistrz
Miasta i Gminy Nowa Słupia

Szanowny Panie Burmistrzu,

W odpowiedzi na wniosek z dnia 27.03.2023 r. o udzielenie wyjaśnienia w przedmiocie wydatkowania środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml na cele wskazane we wniosku, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, podziela stanowisko prezentowane przez Wnioskodawcę, z zastrzeżeniem iż wydatki te będą miały związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165) gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu **realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.**

Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2023 r. wskazało, m.in. iż w pierwszej kolejności opłaty pochodzące z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml powinny być przeznaczone na zadania objęte gminnym programem rozwiązywania problemów alkoholowych. W dalszej kolejności, opłaty mogą być przeznaczone na zadania nie ujęte do tej pory w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Z tym, że zadania te muszą mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Związek ten każdorazowo będą musiały wykazywać gminy, które zdecydują się na finansowanie zadań nieujętych w gminnym programie i profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Dodatkowo w opinii KCPU wspomniane opłaty nie powinny być wydatkowane na zadania statutowe innych jednostek, np. przez NFZ albo Policję. Dodatkowo przy wydatkowaniu środków z opłat powinno się brać pod uwagę ich efektywność i skuteczność, tak jak przy pozostałych zadaniach finansowanych ze środków publicznych.

Warto podkreślić, że sposób wydatkowania omawianych środków zależy od danego samorządu oraz, że to podmiot finansujący będzie zobowiązany, w przypadku kontroli, wykazać związek między danym wydatkiem, a ustawowym celem. Gmina musi być zatem przygotowana szczegółowo uzasadnić każdy wydatek przeznaczony na realizację celu wynikającego z art. 9³ ust. 4 ww. ustawy. Dokonując wydatków ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych

w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml należy mieć na uwadze przede wszystkim ustawowy cel wydatkowania przez samorząd powyższych środków, tj. przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Należy zaznaczyć, iż wydatki o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powinny zostać ujęte w gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych (GPRPA) niezależnie od tego, czy są finansowane ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, czy też ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Powołane wyżej przepisy nie wykluczają możliwości sfinansowania zadań wskazanych we wniosku tj. zorganizowania kampanii wśród dzieci i młodzieży, której przesłaniem będzie negowanie zjawiska hejtu polegającej na nagraniu profesjonalnego teledysku z udziałem uczniów szkół podstawowych i przedszkoli oraz organizacji zajęć np. muzycznych, teatralnych czy plastycznych ze środków opłaty, o której mowa w art. 9² ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o ile zajęcia te będą mieć związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem,

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)